

Návrh štruktúry Vstupnej správy pre spracovanie PHRSR/IUS VUC (obdobne pre UMR)	
Územie UMR:	Martin
Zadávatel' tvorby stratégie:	<i>Mesto Martin</i>
Identifikácia územných samospráv, pre ktoré sa dokument spracováva:	<i>Mesto Martin, Mesto Vrútky, Obec Bystrička, Obec Diaková, Obec Dražkovce, Obec Lipovec, Obec Košťany nad Turcom, Obec Sučany, Obec Turčianske Kľačany, Obec Žabokreky</i>
Plánovacie obdobie:	<i>2021-2027 s výhľadom do roku 2030</i>
Gestor prípravných prác a jeho kontaktné údaje:	<i>Prof. MUDr. Ján Danko, CSc., primátor mesta Martin, jan.danko@martin.sk</i>
Koordinátor prípravných prác:	<i>MUDr., Mgr. Tatiana Červeňová, MPH, MHA Námestie S.H.Vajanského 1 036 49 Martin tatiana.cervenova@martin.sk</i>
Členovia prípravného tímu/spracovatelia vstupnej správy:	<p><i>Ing. Ján Žila Námestie S.H.Vajanského 1 036 49 Martin jan.zila@martin.sk</i></p> <p><i>Ing. Dalibor Steindl Námestie S.H.Vajanského 1 036 49 Martin steindl@martin.sk</i></p> <p><i>Ing. Ivana Bobrovská Námestie S.H.Vajanského 1 036 49 Martin ivana.bobrovska@martin.sk</i></p> <p><i>Mgr. Aneta Štanclová Námestie S.H.Vajanského 1 036 49 Martin aneta.stanclova@martin.sk</i></p>
Členovia Kooperačnej rady UMR	<i>Ján Danko - predseda, Branislav Zacharides - podpredseda, Zdenka Maršalová, Miroslav Haverla, Eva Gáborová, Jozef Mada, Marián Bunganič, Martin Rybár, Adriana Záborská, Zuzana Valocká</i>
A. Základné údaje	

<p>1. Potenciály, výzvy, problémy, impulzy a hlavné ciele PHRSR</p>
<p>1.1 Hlavné impulzy pre spracovanie dokumentu</p>
<p>Mesto Martin, Mesto Vrútky a zakladateľské obce územia UMR Martin v rámci svojej pôsobnosti, v zmysle zákona 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“), spracovávajú a pravidelne hodnotia svoje programy rozvoja.</p> <p>Program hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho rozvoja mesta Martin (ďalej len „PHSKR“), ako jeden z hlavných nástrojov riadenia rozvoja mesta, definuje štyri strategické ciele a desať špecifických cieľov rozvoja mesta. Aktuálny PHSKR pre roky 2016 – 2023 bol Zastupiteľstvom mesta Martin schválený dňa 26.11.2015. Je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v Národnej stratégii regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (2010), zohľadňuje ciele a priority ustanovené v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja pre roky 2014 – 2020, na území ktorého sa mesto Martin nachádza, ako aj ciele a priority ostatných národných, regionálnych a miestnych koncepčných a strategických dokumentov a nie je v rozpore so záväznou časťou územnoplánovacej dokumentácie mesta Martin.</p> <p>Potreba vypracovania nového dokumentu integrovanej územnej stratégie územia udržateľného mestského rozvoja Martin vyplynula z procesu hodnotenia plnenia aktuálneho PHSKR, ako aj z potreby dôslednejšieho zacielenia sa na riešenie identifikovaných výziev a problémov presahujúcich katastrálne územie mesta Martin a vyžadujúcich spoločný postup relevantných aktérov v rámci jadrového mesta Martin, mesta Vrútky a okolitých obcí patriacich v súlade s platnou Konceptiou územného rozvoja Slovenska (KURS, 2011) do jadrového pásma ťažiska osídlenia 1. úrovne.</p> <p>Dokument bude plniť funkciu jedného z kľúčových strategických dokumentov pre územie UMR Martin v rámci nastávajúceho programového obdobia 2021 – 2027, bude preto brať do úvahy strategické smerovanie kohéznej politiky Európskej únie a Slovenskej republiky v tomto období a rešpektovať ciele a priority Agendy OSN pre udržateľný rozvoj 2030, Európsky ekologický dohovor, či dokument Slovensko 2030. Bude vypracovaný v súlade so záväznou časťou územnoplánovacej dokumentácie členských miest a obcí a zohľadní výstupy z aktuálnych aj zrealizovaných projektov s relevanciou k rozvoju územia UMR Martin.</p>
<p>1.2 Potenciály, hlavné výzvy a problémy, na ktoré PHRSR reaguje (zhrnutie výstupov inventarizácie a analýz)</p>
<p>Špecifické potenciály, problémy a výzvy pre UMR:</p> <p>Ďalší rozvoj mesta Martin a územia UMR Martin je podmienený schopnosťou všetkých aktérov koordinovane reagovať na problémy a výzvy, ktorým spoločne čelia, pri využití potenciálu územia a príležitostí z neho vyplývajúcich. Na základe spoločnej komunikácie predstaviteľov samospráv, ktoré prejavili záujem o spoluprácu v rámci UMR Martin ide najmä o nasledovné tematické oblasti:</p> <p style="text-align: center;"><u>1. Udržateľná doprava a mobilita</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Martin je dopravnou križovatkou v rámci základnej siete TEN - T, nadradená cestná infraštruktúra však nie je dobudovaná, chýbajú jej kľúčové prvky (D1 Višňové – Dubná skala, D1 – Turany – Hubová ale najmä R3 – turčiansky úsek), železničná infraštruktúra nedosahuje aktuálne kvalitatívne požiadavky v rámci siete TEN – T a vyžaduje zásadnú modernizáciu; - Koncept vytvorenia nízkouhlíkovej alternatívy voči individuálnej automobilovej doprave vyžaduje modernizáciu mestskej hromadnej dopravy a jej začlenenie do integrovaného dopravného systému a ďalšie investície do rozvoja cyklodopravy. <p>Odôvodnenie: Bez odklonenia tranzitu z urbanizovaného územia, ako aj bez náhrady individuálnej automobilovej dopravy nízkouhlíkovou alternatívou vo forme modernizácie vozového parku mestskej hromadnej dopravy a rozvojom cyklodopravy a zároveň zatriktívnenia týchto foriem dopravy pre cestujúcich, bude územie UMR Martin aj naďalej vykazovať zhoršenú kvalitu ovzdušia najmä v jarných a jesenných mesiacoch.</p>

2. Adaptácia na zmenu klímy a obehové hospodárstvo

- Aktuálne klimatické zmeny prejavujúce sa narastajúcou teplotou ovzdušia a zvyšovaní počtu suchých dní vedú ku prehrievaniu urbanizovaného prostredia. Prírodnou reakciou na tento dopad je budovanie prvkov zelenej infraštruktúry a taktiež preventívne opatrenia na zadržiavanie vody a ďalšie aktivity, vrátane ekovýchovy.
- Jednou z najvýznamnejších zložiek odpadu je biologicky rozložiteľný komunálny odpad – BRKO. Pozostáva zo zeleného odpadu zo záhrad a parkov, ako aj z kuchynského odpadu z reštauračných zariadení a z domácností. Na území UMR Martin ani v rámci okresu Martin v súčasnosti neexistujú relevantné spracovateľské kapacity na zhodnocovanie biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu z domácností.

Odôvodnenie:

Prírodnou reakciou na aktuálne klimatické zmeny je presadzovanie komplexu opatrení na zmiernenie týchto následkov. Územie UMR napriek tomu, že sa nachádza v kotline obklopenej horskými masívmi, pociťuje dopady klimatických zmien. Jednou z priorít teda zostáva adaptácia urbanizovaného prostredia na zmenu klímy a budovanie prvkov zelenej infraštruktúry, regenerácia vnútroblokov s uplatnením ekologických princípov tvorby a ochrany zelene a taktiež budovanie systémov na zadržiavanie zrážkovej vody.

Bez dostačujúcej infraštruktúry na zhodnocovanie kuchynského odpadu z domácností v území UMR Martin doplnenej o relevantnú techniku na spracovanie a zvoz tohto druhu odpadu, ako aj nádob na jeho zber, je samostatné zhodnocovanie tejto zložky odpadu ekonomicky vysoko náročné a nevytvára podmienky pre ďalšie možné investície do sektora odpadového hospodárstva alebo iných oblastí na úseku životného prostredia.

3. Udržanie ľudských zdrojov v území UMR a sociálna inklúzia

- V území UMR Martin prebieha demografická zmena vedúca nielen k poklesu celkového počtu obyvateľov územia UMR Martin, ale aj k starnutiu populácie. Je zapríčinená nárastom priemernej dĺžky života obyvateľstva, ako aj poklesom pôrodnosti a záporným migračným saldóm. To vytvára rastúci nápor na uspokojenie zvýšených nárokov na služby vyžadované príslušníkmi poproduktívnej zložky populácie (65+) a súbežne potrebu hľadať riešenia pre stabilizáciu produktívnej zložky obyvateľstva v území, na čo je potrebná podpora inovácií vo vzdelávaní, prepojenie výskumno – vývojového potenciálu územia UMR Martin s potrebami tunajšieho podnikateľského sektora s hľadaním smart riešení. Dôležitým opatrením je i zníženie migračného salda výstavbou a rekonštrukciou budov pre účely podporovaného bývania.
- aktívne sa podieľať na zvýšení zamestnanosti s pozitívnym sociálnym aspektom (zamestnávanie zraniteľných osôb a znevýhodnených osôb)

Odôvodnenie: Vzdelávacia infraštruktúra v území musí reagovať na potreby trhu práce tak, aby absolventi škôl ľahko našli svoje pracovné uplatnenie a nemuseli ho hľadať inde. Osobitne pracovné miesta s pridanou hodnotou majú stabilizujúci charakter, keďže sú lepšie platené a viac odolné na cyklické dopady krízy. Efektívnym nástrojom na prítiahnutie investícií s pridanou hodnotou je rozvoj výskumno – vývojových kapacít, ktoré súvisia s tunajšími odvetviami ekonomiky.

S cieľom podporiť rovnosť príležitostí a zároveň aktívne sa podieľať na zvýšení zamestnanosti s pozitívnym sociálnym aspektom (zamestnávanie zraniteľných osôb a znevýhodnených osôb) ako prospešnej služby v oblasti zamestnanosti je budovanie sociálnych podnikov na území UMR.

Demografická zmena vedúca k zvyšovaniu podielu poproduktívnej zložky populácie (65+) si vyžaduje rozvoj služieb a kapacít pre naplnenie potrieb obyvateľov tejto vekovej kategórie. Ako nástroj eliminujúci potrebu zvyšovania kapacít pobytových zariadení, je podpora rozvoja terénnej a komunitnej sociálnej práce a prehlbovania integrácie zdravotnej a sociálnej starostlivosti. Do popredia sa dostáva potreba zriaďovania nových sociálnych služieb, ako je denný stacionár ako i ďalších zariadení opatrovateľskej služby na komunitnej úrovni.

4. Kultúrny a kreatívny priemysel

- Mesto Martin je zákonom uznaným národným centrom kultúry Slovákov. Sídli v ňom viacero národných kultúrnych inštitúcií a pôsobí tu množstvo organizácií a subjektov rozvíjajúcich kultúrny a kreatívny priemysel. Patrí medzi ne aj Slovenská národná knižnica realizujúca projekt digitalizácie slovenského písomného kultúrneho dedičstva, na čo disponuje modernou prístrojovou technikou v digitalizačnom centre vo Vrútkach. Kultúrna infraštruktúra na území UMR Martin však len málo vyhovuje požiadavkám súčasnosti na rozvíjanie konkurencie schopného podnikania v kultúrnom a kreatívnom priemysle. Mesto Martin sa opakovane uchádza o titul Európskeho hlavného mesta kultúry, ktorý by mohol byť tým potrebným impulzom pre pozitívnu zmenu myslenia a rozbehnutie ekonomiky založenej na kultúrnom a kreatívnom priemysle. Celé územie UMR Martin je bohaté na históriu prezentovanú v širokom spektre kultúrnych pamiatok a ostatných historických objektov, ktorých stav nie je vždy vyhovujúci a vyžaduje si primerané investície.

Odôvodnenie: Bez vybudovania infraštruktúry vhodnej na rozvoj podnikania v kultúrnom a kreatívnom priemysle nedostane kultúrny inovačný potenciál, ktorým toto územie a jeho ľudia disponujú, potrebné zázemie na to, aby sa stal relevantným odvetvím vytvárajúcim ekonomické hodnoty a pracovné miesta. Neinvestovaním do jestvujúceho kultúrneho dedičstva zas územie UMR Martin príde o jednu z najcennejších hodnôt, ktoré má a ktoré svojou podstatou povzbudzujú tvorivého ducha na viacerých úsekoch umenia.

5. Cestovný ruch, rekreácia a šport

- Súčasťou územia UMR Martin je stredisko cestovného ruchu Martinské hole spolu s lesoparkom Stráne. V súčasnosti ide najmä o stredisko zimného turizmu ponúkajúce lyžiarske vyžitie pre domácu a sčasti aj zahraničnú klientelu. Mimo zimnej sezóny stredisko neponúka významnejšie turistické produkty. Pozitívnym krokom bolo vybudovanie ferratového chodníka, čo zvýšilo podiel turistov navštevujúcich stredisko mimo lyžiarskej sezóny a pomohlo rozvoju služieb. Slabou stránkou je zlá dostupnosť strediska z dôvodu zaniknutej sedačkovej lanovky a nedostatočne udržiavanej prístupovej komunikácie. Potenciál pre rozvoj rekreácie a športu je aj v samotných sídlach patriacich do UMR Martin, kde je vybudovaných množstvo športových objektov, mnohé z nich v bezprostrednej blízkosti nábrevia rieky Turiec. Postupné budovanie cyklocestičky v línii toku rieky Turiec a pripravovaná výstavba úsekov Vážskej cyklotrasy Strečno – Vrútky a Lipovec – Krpeľany vytvárajú veľký potenciál pre integráciu týchto športovísk do komplexnejších celkov, čo je podmienené investíciami do ich modernizácie, resp. dobudovania. Využitie synergie budovania cyklistickej infraštruktúry s využitím areálu SIM. Dobudovaním potrebnej športovej infraštruktúry a mobiliáru vybudovať komplexný areál športových a voľnočasových aktivít nielen pre Martinčanov.

Odôvodnenie: Potenciál pohoria Malá Fatra v kombinácii s riekami Turiec a Váh pre rozvoj turizmu v spojení s rekreačnou a športovou infraštruktúrou nie je úplne využitý. Osobitne v súčasnosti, kedy pandémia koronavírusu zabrzдила cestovanie do zahraničia, vzniká dôvodná potreba zabezpečiť turistické a športové vyžitie pre verejnosť v domácom prostredí a to s využitím príležitostí, ktoré ponúka. Realita na území UMR Martin však zatiaľ nahráva nelichotivej situácii, kedy je len ťažké nájsť zdroje na zachovanie jestvujúcej infraštruktúry, nieto ešte na jej ďalší rozvoj. Pritom v prípade zvýšenia kvality infraštruktúry a služieb v rámci tohto segmentu sa zvyšuje aj atraktivita regiónu v očiach turistickej verejnosti, ktorá sa môže odvdáčiť zvýšeným počtom prenocovaní, čo zas vedie k ďalšej podpore služieb v cestovnom ruchu a zamestnanosti na ne naviazanej.

1.3 Strategický prístup vrátane vízie, hlavného cieľa a priorit

Vízia rozvoja do roku 2030:

Územie udržateľného mestského rozvoja Martin je zónou podporujúcou nárast kvality života svojich obyvateľov a prispievajúcou k zníženiu negatívnych dopadov na klimatickú zmenu.

Hlavný cieľ:

Hlavným cieľom rozvojovej stratégie integrovaného územného rozvoja územia UMR Martin je využiť vlastný potenciál územia a ľudí v ňom žijúcich pre podporu rozvoja takej ekonomiky, ktorá pomáha zvyšovať kvalitu života obyvateľov, pričom však minimalizuje negatívne dopady na životné prostredie.

Priority: (strategické ciele)

Priorita 1 – Udržateľná nízkouhlíková doprava a mobilita

Priorita 2 - Adaptácia na zmenu klímy a odpadové hospodárstvo podporujúce obehovú ekonomiku

Priorita 3 – Inovačne založená ekonomika a vzdelávanie prepojené na potreby a potenciál územia spojené s dostupnosťou služieb na úseku sociálnej inklúzie

Priorita 4 – Kultúrny a kreatívny priemysel ťažiaci z kultúrneho dedičstva územia

Priorita 5 – Využitie miestneho potenciálu pre rozvoj cestovného ruchu, rekreácie a športu

1.4 Návrh strategických, špecifických cieľov a kľúčových nástrojov implementácie PHRSR priradené k jednotlivým prioritám (K jednotlivým cieľom budú definované aj ukazovatele v polohe kompozitných ukazovateľov merateľnej zmeny ako základ pre definovanie výstupových ukazovateľov na úrovni projektov)

Návrh strategických cieľov pre celé územie UMR Martin:

Návrh vychádza z platného PHSKR mesta Martin pre roky 2016 – 2023 so zohľadnením aspektu spolupráce aktérov na napĺňaní jeho vybraných častí v rámci celého územia UMR Martin a všetkých jeho členov.

Priorita 1 - Udržateľná nízkouhlíková doprava a mobilita

Strategický cieľ 1.1: Urýchlené dobudovanie kľúčových prvkov nadradenej cestnej infraštruktúry, najmä R3 turčiansky úsek, taktiež prepojenia Martin – Východný mestský okruh

Strategický cieľ 1.2: Zvýšenie atraktívnosti a ekologickosti MHD, rozšírenie integrovanej dopravy do obcí, využitie železničnej dopravnej cesty Príbovce-Košťany-Martin-Vrútky-Sučany

Strategický cieľ 1.3: Cyklodopravné prepojenie všetkých sídiel v území UMR Martin a podpora opatrení na rozvoj cyklodopravy

Priorita 2 – Adaptácia na zmenu klímy a odpadové hospodárstvo podporujúce obehovú ekonomiku

Strategický cieľ 2.1: Adaptačné opatrenia na zmenu klímy v urbanizovanom prostredí

Strategický cieľ 2.2: Tvorba kapacít na zhodnocovanie biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu

Strategický cieľ 2.3: Propagácia a osвета podporujúca obehovú ekonomiku

Priorita 3 - Inovačne založená ekonomika a vzdelávanie prepojené na potreby a potenciál územia spojené s dostupnosťou služieb na úseku sociálnej inklúzie

Strategický cieľ 3.1: Modernizácia vzdelávania reflektujúceho na potreby trhu práce

Strategický cieľ 3.2: Podpora výskumu a vývoja a smart riešení v nosných oblastiach ekonomiky UMR

Strategický cieľ 3.3: Rozvoj sociálnej ekonomiky pri rešpektovaní hlavných demografických trendov

Priorita 4 - Kultúrny a kreatívny priemysel ťažiaci z kultúrneho dedičstva územia

Strategický cieľ 4.1: Rozvoj infraštruktúry pre uplatnenie kultúrneho a kreatívneho priemyslu

Strategický cieľ 4.2: Zachovanie kultúrneho a historického dedičstva územia

Priorita 5 - Využitie miestneho potenciálu pre rozvoj cestovného ruchu, rekreácie a športu

Strategický cieľ 5.1: Podpora rozvoja strediska Martinské hole ako celoročného strediska turizmu a športu a lesoparku Stráne

Strategický cieľ 5.2: Rozvoj rekreačnej a športovej infraštruktúry v línii tokov riek Turiec a Váh

Strategický cieľ 5.3: Rozvoj rekreačnej a športovej infraštruktúry v areáli SIM a Pltníky

Strategický cieľ 5.4: Rozvoj kapacít pre spoluprácu v regióne pri tvorbe a implementácii rozvojových politík

1.5 Integrované investičné balíčky pre implementáciu IUS územia UMR Martin - návrh

Strategický investičný balíček 1: Udržateľná nízkouhlíková doprava a mobilita

1.5.1 Kľúčové - nosné projekty na úrovni UMR:

- Výmena vozového parku MHD Martin – Vrútky za vysokoekologické nízkopodlažné vozidlá
- Modernizácia autobusového nástupiska Martin a zvýšenie jeho využitia pre integrovanú dopravu
- Cyklodopravná trasa Martin - priemyselný park- Sučany
- Cyklodopravná trasa Vrútky - Lipovec (v rámci cyklodopravnej trasy Strečno – Vrútky)
- Cyklodopravná trasa Lipovec - Sučany (v rámci Vážskej cyklotrasy)
- Cyklodopravná trasa Martin - Košťany nad Turcom
- Cyklodopravná trasa Martin - Žabokreky - Belá
- Cyklodopravná trasa Tomčany -Dražkovce -Diaková
- Železničná dopravná cesta Příbovce-Košťany-Martin-Vrútky-Sučany

1.5.1.1 Balíčky doplnkových operácií ku kľúčovým projektom na úrovni UMR:

- Modernizácia informačných systémov na zastávkach MHD a prímestskej dopravy v rámci UMR
- Budovanie prvkov na zvyšovanie bezpečnosti a komfortu cestujúcich v MHD (prechody pre chodcov, prestrešené autobusové zastávky, nástupné plochy rešpektujúce potreby osôb so zdravotným postihnutím a pod.)
- Budovanie záchytných parkovísk, Park & Ride (P+R), Kiss & Ride (K+R), Bike & Ride (B+R) a inštalácia systému chytrého parkovania v atraktívnych oblastiach miest
- Budovanie cyklopruhov, cyklokoridorov, ako aj na rozšírenie doplnkovej cyklistickej infraštruktúry (cyklostojany, cykloúschovne, odpočívadlá a pod.)
- Propagácia a zvyšovanie atraktivity cyklistickej dopravy (web-portál, aktuálne cyklomapy, cyklosprievodcovia)
- Jednotný integrovaný systém lístkov

Strategický investičný balíček 2: Adaptácia na zmenu klímy a odpadové hospodárstvo podporujúce obehovú ekonomiku

1.5.2 Kľúčové - nosné projekty na úrovni UMR:

- Vybudovanie zariadenia na zhodnocovanie kuchynského odpadu z domácností
- Obstaranie techniky na zber a zvoz biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu z domácností
- Ekosystémové služby – budovanie zelených a modrých infraštruktúr v urbanizovanom prostredí

1.5.2.1 Balíčky doplnkových operácií ku kľúčovým projektom na úrovni UMR:

- Nákup nádob pre domácnosti pre rozvoj separovaného zberu
- Budovanie chránených stojísk pre separovaný zber
- Podpora kampaní a ekologického vzdelávania
- Regenerácia vnútroblokov sídlisk s uplatnením ekologických princípov

Strategický investičný balíček 3: Inovačne založená ekonomika a vzdelávanie prepojené na potreby a potenciál územia spojené s dostupnosťou služieb na úseku sociálnej inklúzie

1.5.3 Kľúčové - nosné projekty na úrovni UMR:

- Budovanie a rekonštrukcia podporovaného bývania
- Založenie sociálneho podniku s cieľom podporiť rovnosť príležitostí a zvýšenie zamestnanosti
- Budovanie a rekonštrukcia odborných učební, laboratórií podporujúcich polytechnickú výchovu, technické a prírodovedné zamerania žiakov, jazykových učební pre rozvoj jazykových zručností, a učební IKT pre rozvoj informačno-komunikačných zručností žiakov základných škôl

1.5.3.1 Balíčky doplnkových operácií ku kľúčovým projektom na úrovni UMR:

- Popularizácia odborného vzdelávania vychádzajúceho z potrieb trhu práce
- Podpora integrácie služieb sociálnej a zdravotnej starostlivosti

Strategický investičný balíček 4: Kultúrny a kreatívny priemysel ťažiaci z kultúrneho dedičstva územia

1.5.4 Kľúčové - nosné projekty na úrovni UMR:

- Vytváranie nových objektov kultúrnej infraštruktúry (rekonštrukcia objektu kina Moskva na nové multifunkčné centrum pre územie UMR)
- Podpora aktivít a činnosti kultúrnych a kreatívnych centier

- Zlepšenie poskytovania kultúrnych služieb a rozvoj lokálnej a regionálnej identity, národnostnej a menšinovej kultúry

1.5.4.1 Balíčky doplnkových operácií ku kľúčovým projektom na úrovni UMR:

- Obnova a zachovanie hmotného kultúrneho a historického dedičstva na území UMR
- Budovanie a rozvoj personálnych kapacít pre oblasť manažmentu kultúrneho turizmu
- Podpora organizovania a propagácie lokálnych kultúrnych a hudobných festivalov, historických aj nových mestských jarmokov a trhov regionálneho charakteru

Strategický investičný balíček 5: Využitie miestneho potenciálu pre rozvoj cestovného ruchu, rekreácie a športu

1.5.5 Kľúčové - nosné projekty na úrovni UMR:

- Komplexné dobudovanie infraštruktúry strediska Martinské hole vrátane prístupovej komunikácie, statickej dopravy a dopravných zariadení v stredisku a ďalšej športovej infraštruktúry; udržateľné využívanie prírodných zdrojov na Martinských holiach prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry - kanalizácia, ČOV, vodovod
- Rozvoj športovej a rekreačnej infraštruktúry na nábreží Turca
- Rozvoj športovej a rekreačnej infraštruktúry areálu SIM
- Rozvoj športovej a rekreačnej infraštruktúry Pltníky
- Rozvoj rekreačnej infraštruktúry lesopark Stráne
- Martinské aquacentrum

1.5.5.1 Balíčky doplnkových operácií ku kľúčovým projektom na úrovni UMR:

- Podpora marketingu, propagácie a vzdelávania (rozvoj činnosti OOCR, vypracovanie komunikačných a marketingových plánov, organizovanie podujatí)
- Zvyšovanie kvality služieb a tvorba produktov cestovného ruchu v cestovnom ruchu (inovatívne riešenia)
- Vybudovanie systému turistického informačného značenia na území UMR

Viď kapitola 1.5

1. Predpokladaný obsah PHRSR

2.1. Charakter dokumentu

Strategický dokument má povahu nového dokumentu – Integrovannej územnej stratégie územia udržateľného mestského rozvoja Martin. Dokument bude spracovávaný takou formou, že bude zahŕňať operácie a projekty zmluvných strán v takom rozsahu, že tieto mestá a obce nemusia spracovávať osobitný PHRSR obce (Plán rozvoja obce) v zmysle zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja. Ak sa niektorá zo zmluvných strán rozhodne IUS UMR akceptovať ako svoje PHRSR (Plán rozvoja obce, či mesta), musí takýto postup obce, či mesta schváliť obecné zastupiteľstvo príslušnej obce, resp. mestské zastupiteľstvo príslušného mesta.

2.2. Body obsahu PHRSR (podrobnejšie viď Metodika tvorby PHRSR, UPVII 2020)

1. Úvod: IÚS územia UMR Martin
2. Analytické východiská
3. Rozvojová stratégia
4. Implementačný plán a plán monitorovania
5. Riziká implementácie a ich prevencia
6. Riadenie implementácie UMR
7. Využitie informačné zdroje
8. Prílohy

2.3. Vymedzenie územia a územné členenie stratégie/definované strategicko-plánovacie regióny vrátane území pre stratégiu UMR.

IUS sa vypracúva ako spoločný strategický dokument pre administratívne územie mesta Martin, mesta Vrútky a obcí Bystrička, Diaková, Dražkovce, Lipovec, Žabokreky, Košťany nad Turcom, Sučany, Turčianske Kľačany

3. Uvažované/požadované variantné riešenia zohľadňujúce impulzy, potenciály, výzvy, problémy, ciele a geografický rozmer IÚS				
V návrhu IÚS sa neuvažuje s variantným riešením.				
4. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania PHRSR a zodpovednosti za jednotlivé kroky (podrobnejšie viď fázy a kroky prípravy podľa: Metodika tvorby PHRSR, UPVII 2020)				
Fáza/ Krok	Obsah	Začiatok fázy/ kroku	Koniec fázy/ kroku	Zodpovedná osoba/partner
Fáza 1	Identifikácia potreby a impulzov vypracovania IÚS územia UMR Martin a rozhodnutie o začatí prípravných prác	6/2020	11/2020	
Fáza 2	Prípravné práce, spracovanie a schválenie Vstupnej správy	11/2020	1/2021	
Fáza 3	Inventarizačná, analytická a prognostická fáza spracovania IÚS územia UMR Martin	1/2021	5/2021	
Fáza 4	Stanovenie strategického smerovania, priorít a strategických cieľov IÚS územia UMR Martin	5/2021	7/2021	
Fáza 5	Návrh vlastnej stratégie – strategického prístupu, postupu a nástrojov na dosiahnutie vízie a cieľov	6/2021	8/2021	
Fáza 6	Nastavenie implementácie, financovania, monitorovania a vyhodnocovania IÚS územia UMR Martin	8/2021	11/2021	
Fáza 7	Prerokovanie a schvaľovanie návrhu IÚS územia UMR Martin	11/2021	12/2021	
5. Vzťah IÚS k iným strategickým dokumentom				
5.1. Nadradené dokumenty - Integrovaná územná stratégia Žilinského kraja, Žilinský samosprávny kraj, 2021 - 2027, dokument bude integrovať strategické priority IÚS UMR Martin)				
5.2. Ostatné dokumenty - ostatné strategické dokumenty na národnej a regionálnej úrovni, programy rozvoja miest a obcí začlenených do územia UMR Martin				
6. Orgán kompetentný na prijatie IÚS				
Kooperačná rada UMR				